Probleemanalyse Sloterweg

Context

De Sloterweg-West is onderdeel van het Hoofdnet fiets, maar functioneert niet als zodanig. Dagelijks rijden er circa 15.000 motorvoertuigen terwijl de weg, die loopt over een historisch en smal dijklichaam, niet geschikt is voor deze hoeveelheid verkeer. Het is er veel te druk, voor de fietsers is nauwelijks ruimte en daardoor komt de verkeersveiligheid in het gedrang.
Dat komt onder andere doordat doorgaand verkeer uit Nieuw-West en Badhoevedorp de weg gebruikt om van en naar de A4 te rijden. De route via de Sloterweg-West is namelijk korter en sneller dan de route via het Plusnet Auto en de S106/107.
Naast Hoofdnet fiets is de Sloterweg-West ook een gebiedsontsluitingsweg: bewoners, ondernemers en gebruikers van sportpark Sloten ondervinden overlast van het vele verkeer.
De combinatie van fietsers met het grote aantal motorvoertuigen heeft zeer nadelige gevolgen voor de verkeersveiligheid en leidt regelmatig tot gevaarlijke momenten. Deze situatie moet zo snel mogelijk moet worden opgelost. Drempels, versmallingen en snelheidsbeperkingen hebben geen of onvoldoende effect gehad om de auto-intensiteit terug te dringen en om de verkeersveiligheid te verbeteren, of bleken juist de onveiligheid en overlast te versterken.

Oplossing - Nota van Uitgangspunten Sloterweg-West

Het aantal auto's dat over de Sloterweg rijdt, moet dus veel kleiner om de verkeersveiligheid te vergroten. De verkeersmaatregelen en de effecten daarvan op het omliggende wegennet staan in de door de gemeenteraad op 26 januari 2022 vastgestelde Nota van Uitgangspunten Sloterweg-West Verkeersveilig. Met de Nota van Uitgangspunten heeft de raad voorkeursvariant 2A gekozen. De overwegingen voor deze variant zijn dat het gemotoriseerd verkeer via Plusnet auto wordt geleid. Verder heeft variant 2A een minimale impact op de omgeving; het is niet nodig om bomen te kappen of parkeerplaatsen op te heffen.

Figuur 1: Gekozen Inrijverboden en 30km zones.

Voorkeursvariant 2A bestaat uit de volgende maatregelen:

- In totaal vier inrijverboden in beide richtingen op de Sloterweg-West, de Sloterweg-Oost en beide armen van de Laan van Vlaanderen ter hoogte van de Plesmanlaan. Handhaving van het inrijverbod vindt plaats via kentekencamera's.
- De Sloterweg, Vrije Geer en Ditlaar zijn geen doorgaande weg meer en krijgen een maximumsnelheid van 30 km/uur;

- De wegen Langsom en Plesmanlaan tussen Sloterbrug en rotonde Baden Powellweg blijven een doorgaande route, maar deze wordt 30 km/uur om de verkeersveiligheid daar te vergroten en waterbedeffecten in Badhoevedorp te beperken;
- Realisatie vindt plaats met infrastructurele maatregelen zoals camera's, bebording, bewegwijzering, markeringen en waar nodig snelheidsremmende voorzieningen.

Hoewel met de vier inrijverboden doorgaand verkeer wordt geweerd, is er voor elk motorvoertuig een alternatieve route beschikbaar om alle gewenste bestemmingen te bereiken in Sloten, Nieuw Sloten en Park Haagseweg. Bewoners en bedrijven met een motorvoertuig geregistreerd op een adres in de directe omgeving van een inrijverbod worden disproportioneel geraakt door dit inrijverbod. Vandaar dat zij in aanmerking komen voor een ontheffing, zodat zij hun woning of bedrijfspand via beide zijden van de afsluiting kunnen bereiken met een maximum van twee ontheffingen per huishouden of nering. Het aantal ontheffingen is beperkt omdat elke bestemming in het gebied voor alle motorvoertuigen bereikbaar blijft via de Louwesweg en de A4. Bezoekers kunnen geen ontheffing krijgen.

Ontheffingen of vrijstellingen

Er volgt een tweesporentraject met betrekking tot het regelen van de ontheffingen. Een traject waarbij de vrijstellingen van de geslotenverklaring in het Verkeersbesluit zelf zijn opgenomen. Doel daarvan is dat het mogelijk wordt om zo van kentekens volledig geautomatiseerd te kunnen bepalen of deze gerechtigd zijn een knip te passeren. Deze innovatieve variant heeft de voorkeur omdat hiermee in de meeste gevallen het heffen van leges kan worden vermeden of tot een minimum beperkt (varianten 3 en 4). Voor het geval dat deze variant niet tijdig gereed of juridisch niet sluitend is, wordt tegelijk een meer traditioneel traject uitgewerkt waarop kan worden teruggevallen (varianten 1 en 2). Er is een belofte aan bewoners gedaan dat het hun niets gaat kosten (Wethouder E. de Vries, gemeenteraad 26.01.2022)

Doelgroepen met recht op passage langs een camera (PM)

- Bewoners en bedrijven bevestigd in het postcode gebied voor privé en lease auto
- Voorrangsvoertuigen als bedoeld in artikel 29 RVV1990RVV voertuigen die met blauw zwaailicht en sirene rijden?
-
- Lijnbussen
- Huisartsen op basis van criteria Lokale RVV?
- Verloskundigen op basis van criteria <???>
- Bestaande RVV ontheffingen? <Wie komen daarvoor in aanmerking?
- …

Optioneel:

- Eigenaren van volkstuintjes
- <nog meer?>

SCENARIO's

Er zijn vijf varianten te onderscheiden. Hieronder volgt een uitzetting van de varianten met de voor- en nadelen, zodat het bestuur een keuze kan maken.
Aandachtspunten zijn met name:

- Er is voor het handhaven een rechtsgrond nodig, bijvoorbeeld op basis van een verkeersbesluit.

- Het gemakkelijkste is een verkeersbesluit waarin een ontheffingenbeleid is opgenomen; voor het aanvragen van een ontheffing moet leges worden betaald, maar bewoners van het gebied is toegezegd dat zij niet hoeven te betalen om onbeboet langs de handhavingscamera's te rijden (variant 1);
- De gemeente kan de kosten voor de leges zelf voor haar rekening nemen, maar dat is in principe niet toegestaan volgens de legesverordening (variant 2);
- Om zonder ontheffing te bepalen of iemand in een gebied woont, zou de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) geautomatiseerd geraadpleegd kunnen worden, maar
    - Voor deze raadpleging ontbreekt een rechtsgrond, daarin kan niet worden voorzien met een verkeersbesluit,
    - Bovendien wordt bij elke passage de BRP bevraagd en elke bevraging gelogd. Dat logbestand moet volgens de wet vijftien jaar worden bewaard, waardoor patronen zijn te distilleren uit de data, wat zeer onwenselijk is en niet conform de bepalingen in de AVG.
    - Daar komt nog bij dat daardoor het bevragen van de BRP buitenproportioneel is voor deze handhaving.
- Al deze aspecten maken het een ingewikkeld vraagstuk.
- Er zijn misschien twee alternatieven mogelijk (varianten 3 en 4),
- Tot slot is er een zeer simpele oplossing, maar die is zo fraudegevoelig dat de overheid die uit principe niet moet (willen) gebruiken (variant 5).

Variant 1. Reguliere Ontheffing;
Bewoners vragen op basis van beleidsregels een ontheffing aan bij Dienstverlening. De aanvraag wordt beoordeeld en indien de aanvraag akkoord is, wordt er ontheffing verleend voor een specifiek nummerbord voor een bepaalde periode (2 jaar) voor het negeren van de geslotenverklaring. Vervolgens worden deze gegevens toegankelijk gemaakt voor Cleopatra van V&OR

Voordelen;
- Bewezen systeem van ontheffingen aanvragen en beoordelen door Dienstverlening
- Eenduidig
- Eenvoudig in te voeren?
- Korte doorlooptijd? (januari 2023 gereed?) <Veel werkzaamheden voor Dienstverlening dus daar checken>
- Kosten neutraal voor de gemeente
- Voor verschillende doelgroepen te gebruiken

Nadelen;
- Kosten voor de aanvragers terwijl politiek heeft aangegeven dat er geen kosten voor de bewoners aan vast zitten
- Terugkomende kosten voor bewoners
- Weerstand van omgeving omdat het niet overeenkomt met de toezegging dat het kosteloos is.

Variant 2: Reguliere ontheffing met alternatieve tariefstelling
Gelijk scenario 1 echter het legesbedrag dat aan de burger wordt gevraagd is lager of nul. Kosten voor leges 1,6 mio? Tenzij er gebruik gemaakt kan worden van de uitzondering 6.1.1.1.5 waar is aangegeven dat de legeskosten voor intelligente toegang nul Euro bedragen (Wie checked dit?)

Voordelen
- Bewezen systeem van ontheffingen aanvragen en beoordelen door Dienstverlening
- Eenduidig

- Eenvoudig in te voeren ?
- Korte doorlooptijd? (januari 2023 gereed?)
- Voor verschillende doelgroepen te gebruiken

Nadelen

- Hoge kosten voor gemeente (terugkomend) om legeskosten te vergoeden (Legitiem?)
- Precedentwerking voor andere gebieden

Variant 3: Grondslag voor toegang is verkeersbesluit met vrijstelling

In het verkeersbesluit worden criteria opgenomen welke voertuigen zijn vrijgesteld zijn voor de geslotenverklaring. Bewoners/bedrijven kunnen op basis van deze grondslag via DigiD en eHerkenning inloggen in Cleopatra. Hierbij voert Cleopatra de eenmalige check uit bij BRP om te achterhalen of het inloggende BSN geregistreerd is in het postcodegebied. Vervolgens kan een kenteken ingevoerd worden waarbij eenmalig de gesloten data van RDW bevraagd wordt om te achterhalen of dit kenteken bij de aanvragende burger hoort. Leaserijders krijgen de mogelijkheid om documenten te uploaden zodat handmatig door een backoffice beoordeeld kan worden of de bewoner van het gebied daadwerkelijk de auto leaset.

Voordelen:

- Bevraging BRP wordt door bewoner zelf éénmalig geïnitieerd, dus geen stelselmatige/terugkerende systeembevraging
- Juridische grondslag voor bevraging BSN in BRP is waarschijnlijk aanwezig, maar dat moet nader onderzocht worden om definitief uitsluitsel te krijgen. De juridische grondslag voor bevraging RDW is aanwezig.
- Gepasseerde kentekens worden getoetst aan de kentekenlijst die in Cleopatra zit
- Alleen kentekens die zijn geregistreerd in het postcodegebied krijgen toegang
- Bewoners hoeven alleen maar eenmalig kenteken en kosteloos te registeren
- Er is één ICT-applicatie nodig (namelijk Cleopatra)
- Gemeente bepaalt de bewaartermijnen

Nadelen:

- Check moet nog uitgevoerd worden of verkeersbesluit met vrijstelling grondslag biedt voor het bevragen van de BRP
- Kans op onterechte boetes vlak na verhuizingen naar het postcodegebied
- Niet van toepassing voor alle doelgroepen
- Leaserijders

Variant 4: Volautomatische toegang regelen via IRMA

https://www.amsterdam.nl/innovatie/digitalisering-technologie/digitalisering/irma-nieuwe-manier-inloggen/

Bewoners kunnen met behulp van IRMA toegang krijgen op basis van zelf ingevoerde adresgegevens. Deze gegevens worden vervolgens gebruikt om te controleren of deze overeenkomen met de adresgegevens uit RDW van het opgevoerde kenteken.

Voordelen

- BRP hoeft niet gebruikt te worden en dus ook geen logging van 15 jaar
- Alleen kentekens die zijn geregistreerd in postcodegebied krijgen toegang
- Bewoners hoeven eenmalig en kosteloos hun kenteken te registeren

Nadelen

- Nieuwe, nogal onbekende authenticatiemethode voor bewoners
- Grondslag voor bevragen gesloten data RDW moet bepaald worden

- Is alleen van toepassing voor kentekenhouders die geregistreerd zijn in de bepaalde gebieden, voor andere doelgroep is er een andere oplossing nodig

<u>Variant 5: Bewoners vullen zelf eigen kenteken in</u>

Er wordt een portaal gemaakt waar betrokkenen met hun Digid inloggen en hun kenteken invullen. Het lijkt dan logisch om elke individu de mogelijkheid te geven om 1 kenteken in te voeren. De optie van 1 kenteken per persoon en de consequentie hiervan moet nog verder verkend worden (en politiek besloten).

Voordelen

- Geen kosten voor bewoners
- Leaserijders kunnen deelnemen

Nadelen

- Fraude gevoelig omdat er geen controle plaatsvindt tussen postcode/DigiD en kenteken. Bewoners koppelen nummerbord aan vrijstelling en kunnen de vrijstellingen ”verkopen “aan derden.
- Door fraude kan imagoschade ontstaan voor de gemeente.
- Bij constatering fraude heeft gemeente geen mogelijkheden om te handhaven.
- Bij constatering Fraude zal het CVOM de betrouwbaarheid voor alle andere die selectieve-toegangsprojecten ter discussie stellen. Cleopetra en veel beleidsdoelstellingen van de gemeente in gevaar komen;
- Bij constatering fraude heeft gemeente geen mogelijkheden om te handhaven;
- Grondslag verwerken BSN ontbreekt en de oplossing is daarmee niet conform de AVG waardoor de Autoriteit Persoonsgegevens de verwerking kan laten stoppen en boetes kan opleggen aan de gemeente.
- 1 kenteken per persoon kan te beperkt zijn. Niet van toepassing voor alle doelgroepen
- Toegangscontrole tot gebied vindt plaats via BRP. Behalve het probleem van het ontbreken van een goede grondslag voor het verwerken van het BSN, ontstaat hierdoor op basis van wetgeving ook een logbestand van raadplegingen van de BRP bij de BRP. Daardoor is het mogelijk om profielen op te stellen;
- Door de lange bewaartermijnen en de mogelijkheid tot het opstellen van profielen wordt een forse inbreuk gemaakt op de rechten en vrijheden van de personen die in het gebied woonachtig zijn. Dit is niet uitsluitend op basis van de AVG zeer problematisch, maar ook op basis van het eigen gemeentelijk beleid met als uitgangspunt “onbespied in de openbare ruimte”.